

Forslag

til

Lov om afgift af elektricitet.

Fremsat den 24. januar 1975 af *finansministeren*.

§ 1. Efter bestemmelserne i denne lov svares en afgift til statskassen af elektricitet, der forbruges her i landet.

§ 2. Undtaget fra afgiften er elektricitet, som:

- a. fremstilles på produktionsanlæg, hvis kapacitet er mindre end 50 kW,
- b. fremstilles og forbruges i tog, skibe, luftfartøjer eller andre transportmidler,
- c. fremstilles ved vindkraft eller vandkraft, og som udelukkende forbruges af fremstillingsvirksomheden,
- d. fremstilles på nødstrømsanlæg i tilfælde, hvor den normale elektricitetsforsyning svigter.

§ 3. Afgift svares af den, der leverer elektricitet til forbrug her i landet.

Stk. 2. Afgift svares endvidere af den, der til eget brug fremstiller elektricitet.

§ 4. Den, der skal svare afgift efter § 3, skal anmelde sin virksomhed til registrering hos toldvæsenet.

Stk. 2. Til de registrerede virksomheder udstedes et bevis for registreringen.

§ 5. Der skal ikke svares afgift af elektricitet, der:

- a. leveres til virksomheder, der erhvervs-mæssigt afsætter elektricitet, og som er registreret efter § 4,
- b. udføres til udlandet.

Finansmin. D.T.J.A. 3027/1975

3 Fremsatte lovforslag (undt. finans- og tillægsbev.lovforslag).

Stk. 2. Virksomheder, der udelukkende fremstiller elektricitet til forbrug i virksomheden, skal ikke svare afgift af den anvendte elektricitet i det omfang, virksomheden har fradragsret for indgående merværdiafgift på indkøb til fremstilling af elektriciteten.

§ 6. Afgiften udgør 5 øre pr. kWh (kilowatt-time).

§ 7. Ved levering af elektricitet, hvoraf der opkræves afgift ved afsætningen, skal afgiftsbeløbet anføres særskilt i fakturaen.

§ 8. Registrerede virksomheder skal føre et regnskab over afsætningen af elektricitet, der kan danne grundlag for opgørelse af det i hver måned opkrævede afgiftsbeløb og for kontrollen med afgiftens rigtige erlægelse.

Stk. 2. De nærmere bestemmelser om regnskabsførelsen fastsættes af finansministeren.

§ 9. Registrerede virksomheder skal efter udgangen af hver måned og senest den 15. i den følgende måned til toldvæsenet angive størrelsen af de i månedens løb stedfundne afgiftspligtige leverancer m. v. samt størrelsen af de i henhold til § 13 udbetalte godtgørelser. Angivelsen skal være underskrevet af virksomhedens ansvarlige ledelse.

Stk. 2. En virksomheds afgiftspligtige leverancer i en måned omfatter de leverancer, for hvilke der er udstedt fakturaer, herunder a conto opkrævninger, i den pågældende måned, samt virksomhedens eget forbrug af elektricitet.

§ 10. Afgiften af de i en måned stedfundne leverancer m. v. med fradrag af de i henhold til § 13 udbetalte godtgørelser skal indbetales til toldvæsenet inden udgangen af den følgende måned.

Stk. 2. Betales afgiften ikke rettidigt, skal der betales 1 pct. i månedlig rente for hver påbegyndt måned fra sidste rettidige indbetalingsdag, dog mindst 10 kr.

§ 11. For betaling af afgift efter bestemmelserne i denne lov hæfter den, der som ejer, forpagter eller lignende driver virksomheden for egen regning.

§ 12. Virksomheder, der er registreret efter merværdiafgiftsloven, kan få tilbagebetalt afgiften efter nærværende lov på den af virksomheden anvendte elektricitet i samme omfang, som virksomheden har fradragsret for indgående merværdiafgift på elektriciteten. Til dokumentation af tilbagebetalingsbeløbet skal virksomheden kunne fremlægge fakturaer, hvoraf størrelsen af afgiftsbeløbet fremgår, jfr. § 7.

Stk. 2. Tilbagebetalingsbeløbet efter stk. 1 opgøres for den periode, som virksomheden anvender ved angivelsen af afgiftstilsvaret efter merværdiafgiftsloven. Tilbagebetalingsbeløbet for en periode vedrører den afgift efter nærværende lov, der er anført på de af virksomheden i perioden modtagne fakturaer over elektricitetsleverancer.

Stk. 3. Tilbagebetalingsbeløbet anføres på virksomhedens angivelser efter merværdiafgiftsloven. Beløbet angives i hele kroner, idet der bortses fra ørebeløb.

Stk. 4. Tilbagebetalingen sker ved, at virksomheden foretager modregning i sit afgiftstilsvaret efter merværdiafgiftsloven. I det omfang tilbagebetalingen ikke kan ske ved modregning, udbetales beløbet til virksomheden efter de i merværdiafgiftslovens § 23 anførte regler.

§ 13. Til forbrugere, der udelukkende eller næsten udelukkende opvarmer helårsboliger med elektricitet, kan der ydes en godtgørelse til hel eller delvis dækning af afgiften. Godtgørelsen andrager 800 kr. årligt pr. bolig (selvstændig lejlighed).

Stk. 2. Godtgørelsen kan dog ikke udgøre mere end det beløb, som årlig afkræves den

pågældende forbruger i afgift efter denne lov. Godtgørelsen ydes ikke til boliger:

- a. der ikke opfylder de bygningsmæssige krav til helårsbeboelse.
- b. der er opført på grunde, hvor helårsbeboelse ikke er tilladt.
- c. der benyttes til beboelse i mindre end 9 måneder årligt.

Stk. 3. Udbetaling af godtgørelsen foretages af de virksomheder, der er registreret efter § 4, og sker ved modregning i de fakturaer over elektricitetsleverancer, der udstedes til forbrugeren.

§ 14. Ansøgning om godtgørelse efter § 13 indsendes til toldvæsenet. Ansøgningen skal være toldvæsenet i hænde senest 1 måned inden det tidspunkt, fra hvilket godtgørelsen ønskes ydet.

Stk. 2. De af toldvæsenet truffne afgørelser om, hvorvidt en forbruger er berettiget til at modtage udbetaling af godtgørelse efter § 13, kan af den pågældende forbruger indbringes for det i merværdiafgiftslovens § 37 omhandlede nævn, der har den endelige administrative afgørelse.

§ 15. Toldvæsenet er berettiget til at foretage eftersyn i lokaler, der benyttes i forbindelse med driften af registreringspligtige virksomheder og til at efterse virksomhedernes forretningsbøger, øvrige regnskabsmateriale samt korrespondance m.v. Toldvæsenet er endvidere berettiget til at foretage tilsvarende eftersyn hos virksomheder, der begærer tilbagebetaling efter § 12.

Stk. 2. Virksomhedernes indehavere og de i virksomhederne beskæftigede personer skal yde toldvæsenet fornøden vejledning og hjælp ved foretagelsen af de i stk. 1 omhandlede eftersyn.

§ 16. Toldvæsenet er berettiget til at foretage eftersyn af installationer til opvarmning af boliger for forbrugere, der ansøger om eller modtager godtgørelse efter § 13.

§ 17. Offentlige myndigheder skal på begæring meddele toldvæsenet enhver oplysning til brug ved registrering af virksomheder og kontrollen med afgiftens betaling eller tilbagebetaling.

§ 18. Såfremt det konstateres, at en virksomhed har afgivet urigtig angivelse efter § 9 eller § 12, således at virksomheden har betalt for lidt i afgift eller fået tilbagebetalt for meget, afkræves virksomheden det skyldige beløb til betaling senest 14 dage efter påkrav.

Stk. 2. Kan størrelsen af det afgiftsbeløb, som påhviler virksomheden, ikke opgøres på grundlag af virksomhedens regnskaber, kan toldvæsenet foretage en skønsmæssig ansættelse af afgiftsbeløbet. Tilsvarende gælder, hvis en virksomhed har modtaget et for stort beløb i tilbagebetaling og størrelsen af det beløb, som virksomheden derfor skal indbetale, ikke kan opgøres på grundlag af virksomhedens regnskaber. Afgørelsen skal indeholde oplysning om den i stk. 3 nævnte klageadgang.

Stk. 3. En afgørelse efter stk. 2 kan af virksomheden indbringes for det i merværdiafgiftslovens § 37 omhandlede nævn. Begæring om indbringelse for nævnet skal være fremsat over for toldvæsenet senest 4 uger efter, at virksomheden er gjort bekendt med ansættelsen.

Stk. 4. Betales afgiften ikke rettidigt, skal der betales 1 pct. i månedlig rente for hver påbegyndt måned fra det tidspunkt, beløbet er afkrævet virksomheden, dog mindst 10 kr.

§ 19. Med bøde straffes den, der:

- a. afgiver urigtige eller vildledende oplysninger eller fortier oplysninger til brug for afgiftskontrollen eller til brug for udbetaling af godtgørelse efter § 13,
- b. overtræder § 4, stk. 1, § 7, § 8, stk. 1, § 9, stk. 1, § 15, stk. 2, eller § 24, stk. 3.

Stk. 2. I forskrifter, der udstedes i medfør af loven, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

Stk. 3. Den, der begår en af de nævnte overtrædelser med forsæt til at unddrage statskassen afgift, straffes med bøde, hæfte eller fængsel indtil 2 år.

Stk. 4. For overtrædelser, der begås af aktieselskaber, andelsselskaber og lignende, kan der pålægges selskabet som sådant bødeansvar.

§ 20. Skønnes en overtrædelse ikke at ville medføre højere straf end bøde, kan

finansministeren eller den, han bemyndiger dertil, tilkendegive den pågældende, at sagen kan afgøres uden retslig forfølgning, såfremt han erkender sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til inden for en nærmere angivet frist, der efter begæring kan forlænges, at betale en i tilkendegivelsen angivet bøde.

Stk. 2. Med hensyn til den i stk. 1 nævnte tilkendegivelse finder bestemmelsen i retsplejeloven om indhold af anklageskrift i politisager tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Betales bøden i rette tid, eller bliver den efter vedtagelse inddrevet eller afsonet, bortfalder videre forfølgning.

Stk. 4. Når sager om de i § 19 nævnte overtrædelser indbringes for domstolene, behandles de som politisager. De i lov om rettens pleje, kapitlerne 68, 69, 71 og 72, omhandlede retsmidler finder anvendelse i samme omfang som i sager, som det efter de almindelige regler tilkommer statsadvokaten at forfølge.

§ 21. De beløb, der indkommer i afgift efter denne lov, indgår i en fond, som bestyres af handelsministeren. Fondens midler kan af handelsministeren med finansudvalgets tilslutning anvendes til investeringer ved udbygning af energiforsyningen i Danmark.

§ 22. Finansministeren kan fastsætte de fornødne regler til gennemførelse af loven, herunder de nødvendige kontrolforanstaltninger.

§ 23. Loven træder i kraft den 1. april 1975, jfr. dog § 14, stk. 1. og § 24, stk. 3

Stk. 2. Forslag om revision af loven fremsættes for folketinget senest i folketingsåret 1976-77.

§ 24. Loven finder anvendelse på leverancer, der sker efter lovens ikrafttræden.

Stk. 2. For løbende leverancer, for hvilke afregningsperioden påbegyndes inden lovens ikrafttræden og afsluttes efter dette tidspunkt, beregnes afgiften af så stor en del af leverancen, som tidsrummet fra lovens ikrafttræden til afregningsperiodens slutning udgør i forhold til den samlede afregningsperiode. Med toldvæsenets tilladelse

kan der foretages afrunding ved opgørelse af den brøkdæl af leverancerne, hvoraf der skal svares afgift.

Stk. 3. De ved lovens ikrafttræden registreringspligtige virksomheder skal anmelde

sig til registrering senest den 1. april 1975.

§ 25. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

Forslaget blev fremsat første gang den 8. maj 1974 (lovforslag nr. 172). Fremsættelsen findes i Folketingstidende 1973-74, 2. samling, sp. 6284-6307, og første behandling i sp. 6386-6429. Forslaget nåede ikke at blive færdigbehandlet inden folketingsårets slutning. Forslaget blev genfremsat den 30. oktober 1974 (lovforslag nr. 64). Fremsættelsen findes i Folketingstidende 1974-75, 1. samling, sp. 1167 og første behandling i sp. 1558-1589. Forslaget nåede ikke at blive færdigbehandlet inden folketingssamlingens slutning, og det genfremsættes nu.

Ved lovforslaget er det foreslået at lægge en afgift på forbruget af elektricitet. Afgiften skal dog kun ramme den del af forbruget, der sker hos private og hos virksomheder, der ikke er registreret efter merværdiafgiftsloven. Virksomheder, der er registreret efter merværdiafgiftsloven, vil derimod ikke blive belastet af afgiften, idet disse virksomheder vil få tilbagebetalt afgiften på elektricitet i samme omfang, som disse virksomheder efter merværdiafgiftslovens bestemmelser har fradragsret for indgående merværdiafgift på den anvendte elektricitet. Afgiften vil derfor ikke komme til at forøge erhvervslivets produktionsomkostninger.

For at afbøde virkningen af afgiften for de forbrugere, der anvender elektricitet til opvarmning, er der i forhold til de tidligere lovforslag indsat nye bestemmelser, hvorefter der til forbrugere, der udelukkende eller næsten udelukkende opvarmer helårsboliger med elektricitet, kan ydes en godtgørelse på 800 kr. årlig. Godtgørelsen svarer til et årligt elforbrug på 16.000 kWh (kilowatt-time).

Agiften kan med den foreslåede afgiftssats på 5 øre pr. kWh anslås at ville indbringe ca. 375 mio. kr. årlig.

Den forhøjede pris på elektricitet vil indeholde en tilskyndelse til at spare på elektricitetsforbruget, der er ret valutakrævende.

Agiften tænkes administreret i så nær tilknytning til merværdiafgiften som muligt. Dette gælder især

tilbagebetalingen af afgiften til de momsregistrerede virksomheder. Selv om reglerne vil berøre de fleste momsregistrerede virksomheder, vil elektricitetsafgiften derfor kunne administreres og kontrolleres med en forholdsvis begrænset forøgelse af toldvæsenets driftsudgifter. Administrationsomkostningerne er skønsmæssigt anslået til ca. 0,6 mio. kr. årlig, hvortil kommer éngangsomkostninger ved afgiftens indførelse på ca. $\frac{3}{4}$ mio. kr.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Det foreslås her, at afgiften skal betales af elektricitet, der forbruges her i landet. Afgiften omfatter kun leverancer af elektricitet, men ikke salg af elementer, akkumulatorer og andre elektricitetskilder.

Til § 2.

Paragraffen indeholder undtagelsesbestemmelser, hvorefter der ikke skal svares afgift af elektricitet fremstillet på visse mindre produktionsanlæg.

Til § 3.

Det angives her, hvilke virksomheder der skal opkræve afgiften og indbetale den til statskassen. Dette påhviler først og fremmest de virksomheder, der afsætter elektricitet til forbrug, d. v. s. elektricitetsværker og andre elektricitetsforsyningsvirksomheder. Af sådanne virksomheder findes der her i landet ca. 1000, idet der foruden de større elektricitetselskaber findes et antal lokale fordelingsselskaber, de såkaldte transformerforeninger. Der skal ikke svares afgift af den, der leverer elektricitet i forbindelse med et lejemål, men elektricitetsselskabet skal i disse tilfælde naturligvis opkræve afgift af leverancerne til udlejeren.

Foruden de offentlige elektricitetsforsyningselskaber findes der et antal industrivirksomheder m. v., der har eget elværk, der overvejende fremstiller elektricitet til virksomhedens eget brug. Sådanne virksomheder skal også indbetale afgift af den fremstillede elektricitet. Bestemmelsen vil dog næppe få

større praktisk betydning, fordi langt den overvejende del af fremstillingen i disse virksomheder anvendes af virksomheden selv til sådanne formål, at virksomheden har fradragsret for indgående merværdiafgift, hvorfor der ikke skal betales afgift heraf, jfr. § 5, stk. 2. Bestemmelsen vil kun få praktisk betydning for så vidt virksomheden ikke er momsregistreret, eller elektriciteten delvis bruges inden for en ikke momspligtig del af virksomheden eller f.eks. i virksomhedens funktionærboliger.

Til § 5.

Da der kun skal svares afgift, når elektriciteten leveres fra elektricitetsforsyningen til forbrugerne, fastslås det her, at der ikke skal svares afgift ved levering til andre elektricitetsselskaber, ligesom der ikke skal betales afgift af elektricitet, der udføres til udlandet.

Til § 6.

Afgiftssatsen foreslås her fastsat til 5 øre pr. kilowatt-time.

Til § 7.

Over leverancer af elektricitet udstedes der faktura i overensstemmelse med reglerne i merværdiafgiftslovens § 17. I tilslutning hertil foreslås det, at elektricitetsafgiften skal anføres særskilt på fakturaerne. En sådan særskilt anførsel af afgiftsbeløbet er nødvendig af hensyn til tilbagebetalingen til de momsregistrerede virksomheder, jfr. lovforslagets § 12.

Det bemærkes i denne forbindelse, at afgiften af elektricitet vil komme til at indgå i det beløb, hvoraf merværdiafgiften beregnes, jfr. merværdiafgiftslovens § 7, stk. 2, punkt a.

Til §§ 8-11.

Disse paragraffer indeholder reglerne om de registrerede virksomheders regnskabsførelse, angivelse af afgiftsbeløbene og indbetaling af disse.

De registrerede virksomheder skal opgøre afgiften månedlig på grundlag af de i måneden fakturerede leverancer. De nærmere regler for afgiftsberigtigelse af a conto opkrævninger for løbende leverancer af elektricitet tænkes fastsat efter forhandlinger med elektricitetsværkerne.

Fristen for indsendelse af angivelse over afsætningen foreslås fastsat til den 15. i den følgende måned, og således at beløbet indbetales inden månedens udgang.

De øvrige bestemmelser er af samme art som i andre forbrugsafgiftslove.

Til § 12.

Paragraffen indeholder reglerne om tilbagebetaling af afgiften til de virksomheder, der er registreret efter merværdiafgiftsloven.

Tilbagebetalingen tænkes knyttet meget nær til administrationen af merværdiafgiftsloven, således at tilbagebetalingsbeløbet anføres i den blanket, der anvendes til indsendelse af angivelse efter merværdiafgiftsloven, og således at tilbagebetalingen som regel sker ved modregning i virksomhedens afgifts-tilsvar efter merværdiafgiftsloven.

Tilbagebetaling ydes i samme omfang, som virksomheden har fradragsret for merværdiafgiften på elektricitetsforbruget. I tilfælde, hvor elektricitetsforbruget ikke udelukkende anvendes til brug for virksomheden, kan der derfor kun ske delvis tilbagebetaling af elektricitetsafgiften. Ved opgørelsen af det beløb, virksomheden kan få tilbagebetalt, finder reglerne i finansministeriets bekendtgørelse nr. 464 af 19. september 1969 om delvis fradragsret for merværdiafgift tilsvarende anvendelse.

I denne bekendtgørelses § 4 er anført, at elektricitet, „som ikke udelukkende anvendes til virksomhedens brug, men tillige til indehaverens private brug, kan medregnes til virksomhedens indgående afgift med den andel, som skønsmæssigt vedrører virksomheden. Ved toldvæsenets vurdering af, om den skønsmæssige fordeling af afgiften på virksomheden og på indehaverens privatforbrug er foretaget på rimelig måde, vil den fordeling, som er godkendt af den pågældende ligningsmyndighed, blive lagt til grund. Hvis der ikke ved skatteansættelsen er foretaget særskilt fordeling af udgifter til de omhandlede varer og ydelser, kan en af ligningsmyndigheden normalt anvendt fordeling lægges til grund.“

Til § 13.

Godtgørelsen til elopvarmede boliger ydes ikke til sommerhuse, men kun til helårsboliger, der udelukkende eller næsten udelukkende opvarmes med elektricitet. Der vil ikke kunne ydes godtgørelse til boliger, hvor kun enkelte rum eller en enkelt etage udelukkende opvarmes med el. På den anden side udelukker anvendelsen af en pejs ikke, at godtgørelse kan ydes, såfremt boligen i øvrigt kun opvarmes med el.

I stk. 2 er der fastsat den begrænsning, at godtgørelsen ikke kan overstige den afgift, som årlig betales af forbrugeren. Der angives tillige en nærmere afgrænsning af, hvad der anses for helårsboliger.

Til § 14.

Godtgørelsen til elopvarmning kan kun ydes efter

ansøgning fra forbrugerne, fordi elværkerne ikke er i stand til at udskille de forbrugere, der anvender el til opvarmning. Ansøgningen indsendes til toldvæsenet, der herefter underretter elværkerne om, hvilke forbrugere, der er berettiget til at få godtgørelse. Godtgørelsen foreslås ydet ved modregning i den elafgift, der påføres elektricitetsregningen.

Til §§ 15-20.

Paragrafferne indeholder kontrol- og straffebestemmelser. Disse er af fuldstændig tilsvarende art som i andre forbrugsafgiftslove.

Til § 21.

Det foreslås, at afgiftens provenu skal indgå i en fond, hvis midler skal anvendes til investeringer ved udbygning af energiforsyningen.

Til § 22.

Finansministeren bemyndiges her til at fastsætte de til lovens gennemførelse nødvendige regler.

Til § 23.

Da der for tiden foregår en række overvejelser om den fremtidige energipolitik, og da afgiften af elektricitet bør indgå i en sammenhæng med den øvrige energipolitik, er der i stk. 2 optaget en bestemmelse om, at loven senest optages til revision i folketingsåret 1976-77.

Til § 24.

Denne paragraf indeholder overgangsbestemmelser ved lovens ikrafttræden.

Det foreslås i stk. 1, at afgiften kommer til at omfatte leverancer, der sker efter lovens ikrafttræden. Da det normalt ikke vil være muligt at foretage måleraflæsninger på dette tidspunkt, fastsættes det i stk. 2, at afgiften for løbende leverancer, der er påbegyndt før lovens ikrafttræden og afsluttes efter dette tidspunkt, beregnes forholdsmæssigt. Reglen er af tilsvarende art som en regel, der findes i den lov, hvorved afgiftssatsen for merværdiafgiften senest blev forhøjet.